

Κεφάλαιο VII

Σύγχρονες Μορφές Κρατικών Τραπεζών

«Οι Τράπεζες δημιουργήθηκαν από την ανομία και γεννήθηκαν στην αμαρτία. Οι τραπεζίτες κατέχουν τη γη. Αφαιρέστε τη τους, αλλά αφήστε τους τη δύναμη να δημιουργήσουν καταθέσεις και εν ριπή οφθαλμού θα δημιουργήσουν αρκετές καταθέσεις για να την αγοράσουν ξανά. Ωστόσο, αφαιρέστε τη δυνατότητα αυτή από εκείνους, και όλες οι μεγάλες περιουσίες σαν τη δική μου θα εξαφανιστούν και θα έπρεπε να εξαφανιστούν, γιατί αυτός θα ήταν ένας χαρούμενος και καλύτερος κόσμος για να ζει κάποιος. Αλλά, αν θέλετε να παραμείνετε σκλάβοι των τραπεζιτών και να πληρώσετε το κόστος της δικής σας σκλαβιάς, αφήστε τους να συνεχίσουν να δημιουργούν καταθέσεις».

– Σερ Josiah Stamp πρώην διευθυντής της Τράπεζας της Αγγλίας

Τράπεζα της Βόρειας Ντακότα

(<http://banknd.nd.gov/>)

Το 1919, προσφέρθηκε στις 48 πολιτείες των Ηνωμένων Πολιτειών η ευκαιρία να ιδρύσουν τις δικές τους κρατικές τράπεζες. Η Βόρεια Ντακότα ήταν η μόνη πολιτεία που αποδέχθηκε αυτή την προσφορά.

Η Βόρεια Ντακότα, με πρωτεύουσα το Μπίσμαρκ, έχει πληθυσμό 790.000 κατοίκους.

Βρίσκεται στη μέση της Αμερικής στα σύνορα με τον Καναδά. Παρά τους σκληρούς χειμώνες της, η κύρια πηγή και του άμεσου και έμμεσου εισοδήματος της είναι η γεωργία. Κατέχει την πρώτη θέση στις Ηνωμένες Πολιτείες στην παραγωγή σίτου,

κυρίως durum (μια σκληρή μορφή σιταριού που χρησιμοποιείται για την παρασκευή σπαγγέτι και άλλων ζυμαρικών), κριθαριού, ελαιοκράμβης, λιναρόσπορου, βρώμης και ηλιόσπορου. Το σχιστολιθικό πετρέλαιο που αποκτιέται μέσω fracking στη λεκάνη του Bakken και ο λιγνίτης είναι τα κύρια ορυκτά προϊόντα της πολιτείας.

Οι περισσότερες πολιτείες της Αμερικής είναι τεχνικά αφερέγγυες, και με εξαίρεση τη Βόρεια Ντακότα και τη δυτική γειτόνισσα Μοντάνα, όλες αντιμετώπισαν δημοσιονομικά ελλείμματα. Συγκριτικά η Καλιφόρνια, η μεγαλύτερη πολιτεία από οικονομική άποψη και επί του παρόντος η δωδέκατη μεγαλύτερη οικονομία του κόσμου, είχε έλλειμμα λίγο λιγότερο από 23 δισεκατομμύρια δολάρια τον Απρίλιο του 2013 και πληρώνει 10,4 δισεκατομμύρια δολάρια σε τόκους ετησίως. Το 2012 το χρέος των ομολόγων της ανήλθε σε 167,9 δισεκατομμύρια δολάρια. Σε αντίθεση με το άλλες 49 πολιτείες, οι οποίες υποφέρουν από αυξανόμενα επίπεδα ανεργίας, το ποσοστό ανεργίας της Βόρειας Ντακότα έχει μειωθεί και είναι σήμερα το χαμηλότερο στις ΗΠΑ με -2,7%. Έχει και το χαμηλότερο default rate σε ολόκληρη τη χώρα.

Τον Σεπτέμβριο του 2012 η Βόρεια Ντακότα είχε πλεόνασμα προϋπολογισμού 1,6 δισεκατομμύρια δολάρια. Μεταξύ 1997 και 2010 το ΑΕΠ της αυξήθηκε κατά 93,4% από 16 έως 31 δισεκατομμύρια δολάρια. Την περίοδο 2000-2011 το ατομικό εισόδημα ανά κάτοικο αυξήθηκε κατά 127% από 20.155 \$ σε 45.747 \$, ενώ στο εθνικό η αύξηση ήταν 37,4% την ίδια περίοδο.

Το μυστικό της επιτυχίας της βρίσκεται στην πολιτειακή της τράπεζα. Η δήλωση της αποστολής της τράπεζας είναι να παρέχει υγιείς χρηματοοικονομικές υπηρεσίες που προωθούν τη γεωργία, το εμπόριο και τη βιομηχανία. Βάσει νόμου η πολιτεία πρέπει να καταθέσει όλα τα κεφάλαιά της στην

τράπεζα, η οποία πληρώνει ανταγωνιστικό επιτόκιο στον πολιτειακό Ταμεία.

Η τράπεζα πληρώνει όλα τα κέρδη της στην πολιτεία, τα οποία το 2011 ήταν 60 εκατομμύρια δολάρια. Πάνω από 450 εκατομμύρια δολάρια έχουν πληρωθεί στην πολιτεία τα τελευταία 11 χρόνια. Τα περισσότερα από αυτά τα κεφάλαια χρησιμοποιούνται για τον συμψηφισμό φόρων. Η τράπεζα επίσης παρέχει δευτερογενή αγορά για δάνεια ακινήτων, εγγυήσεις για νέα επιχειρηματικά εγχειρήματα και δάνεια για αγρότες με επιτόκιο 1% τον χρόνο. Δεν υπήρξε πιστωτική κρίση ή πιστωτικό πάγωμα στη Βόρεια Ντακότα, καθώς η τράπεζα παρέχει τη δική της πολιτειακή πίστωση. Έχοντας καθιερώσει τη δική της οικονομική κυριαρχία, η Βόρεια Ντακότα έχει γίνει η πιο βιώσιμη οικονομικά και ευημερούσα πολιτεία των ΗΠΑ.

Το 2015 η Νομοθετική Συνέλευση της Βόρειας Ντακότα ίδρυσε το «North Dakota Infrastructure Loan Fund», ένα πρόγραμμα που διέθεσε 50 εκατομμύρια δολάρια σε κεφάλαια διαθέσιμα σε κοινότητες με πληθυσμό

λιγότερο από 2.000 ανθρώπους και 100 εκατομμύρια δολάρια διαθέσιμα σε κοινότητες με πληθυσμό άνω των 2.000. Τα δάνεια αυτά έχουν σταθερό επιτόκιο 2% σε ποσοστό απόδοσης και διάρκεια έως 30

έτη. Τα έσοδα μπορούν να χρησιμοποιηθούν για τη κατασκευή νέων σταθμών ύδρευσης και επεξεργασίας, αποχέτευσης και

υδάτινες γραμμές, υποδομές μεταφορών και άλλες παρόμοιες ανάγκες προς υποστήριξη της νέας ανάπτυξης σε μια κοινότητα.

Η ακμάζουσα κρατική τράπεζα της Βόρειας Ντακότα που ιδρύθηκε από έναν συνασπισμό αγροτών το 1919.

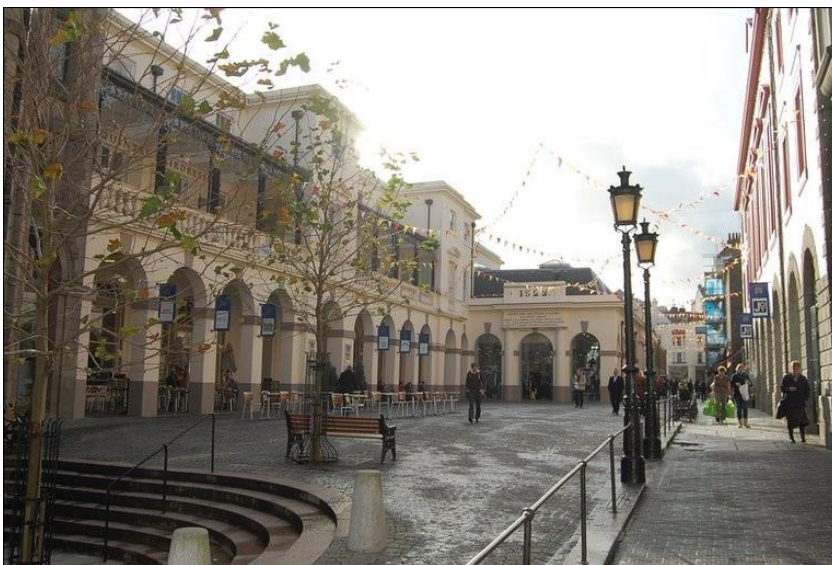
Ενώ οι κρατικές τράπεζες δεν θα επιλύσουν το οικονομικό αδιέξοδο όντας έμπειρες σε εθνικό επίπεδο, οι πολιτειακές τράπεζες στις Η.Π.Α έχουν την δυνατότητα παροχής σημαντικής ανακούφισης σε επίπεδο πολιτειακής διακυβέρνησης – δηλαδή σε δημοσιονομικά πλεονάσματα, χαμηλότερους φόρους, λιγότερη ανεργία και υψηλότερα επίπεδα ευημερίας. Τον Δεκέμβριο του 2016, 25 πολιτείες εξέταζαν το ενδεχόμενο νομοθεσίας σχετικά με τις πολιτειακές τράπεζες (<http://publicbankinginstitute.org/>).

Οι Φάσεις του Guernsey

Το 1815 μετά το τέλος των Ναπολεόντειων πολέμων, το Γκέρνσεϋ βρισκόταν σε μια επισφαλή κατάσταση. Οι δρόμοι του ήταν ερειπωμένοι, τα αναχώματα κατέρρεαν και η οικονομία είχε κατακυλήσει. Το νησί δεν μπορούσε να δανειστεί χρήματα καθώς δεν μπορούσε να αυξήσει τους φόρους για να πληρώσει τα απαιτούμενα επιτόκια. Το 1816 προκειμένου να χρηματοδοτηθούν δημόσια έργα και μια νέα αγορά, η Επιτροπή των Πολιτειών του Γκέρνσεϋ επινόησε μία πρωτότυπη λύση. Εξέδωσε £6.000 σε χαρτονομίσματα της μιας λίρας χωρίς χρέη και τόκους. Μέσα σε δύο χρόνια είχαν ολοκληρωθεί όλες οι εργασίες χωρίς οποιαδήποτε προσθήκη στο δημόσιο χρέος (Στο βιβλίο τους «The Guernsey Experiment», εκδόσεις

Distributionist Books, Λονδίνο, 1992, οι Grubiaks παρέχουν ένα ενδιαφέρον παράδειγμα για το πώς ο σύνθετος τόκος μπορεί να υποδουλώσει μια κοινότητα. Το

1817 η αγορά φρούτων της Γλασκόβης χρηματοδοτήθηκε με τόκο ένα δάνειο των £60.000. Τελικά αποπληρώθηκε 139 χρόνια αργότερα το 1956. Το ποσό των τόκων που δαπανήθηκαν μεταξύ 1816 και 1910 δεν είναι γνωστοί, αλλά μεταξύ 1910 και 195 καταβλήθηκαν £267.886).

*Η Παλιά Αγορά,
στο Λιμάνι του Αγίου
Πέτρου, στο Guernsey
χρηματοδοτήθηκε το
1816 από την έκδοση £
6.000 σε άτοκα και
άνευ χρέους*

τραπεζογραμμάτια.

Επιπλέον 5.000 £, μερικές από αυτές σε χαρτονομίσματα των 5 λιρών, εξουσιοδοτήθηκαν το 1824 να ανοικοδομήσουν το Κολέγιο Ελίζαμπεθ, που ιδρύθηκε από τη βασίλισσα Ελισάβετ Α' το 1563, και κατηχητικά. Μέχρι το 1837 κυκλοφορούσαν 55.000 £. Το νησί γνώρισε αυξημένο εμπόριο και τουρισμό και επίπεδα ευημερίας που δεν είχαν προηγουμένως παρατηρηθεί.

Το 1914 τα χαρτονομίσματα των Πολιτειών αυξήθηκαν στις 142.000 £. Το 1937 το ποσό ήταν 175.000 £. Το κόστος εκτύπωσης αυτών των χαρτονομισμάτων ήταν £450 σε σύγκριση με ένα ετήσιο επιτόκιο των £11.383 (6,5%). Μέχρι το 1958 υπήρχαν 542.765 £. Αυτήν τη στιγμή υπάρχουν 43,8 £

εκατομμύρια σε κυκλοφορία (πηγή: Τμήμα Οικονομικών και Πόρων του Γκέρνσεϋ, 16 Νοεμβρίου 2012). Σήμερα το Γκέρνσεϋ έχει πληθυσμό 65.400 κατοίκους και απολαμβάνει ένα από τα υψηλότερα επίπεδα διαβίωσης στον κόσμο. Υπάρχει ένας ενιαίος συντελεστής φόρου εισοδήματος στο 20% επί του ανώτατου ορίου εισοδήματος σε παγκόσμιο επίπεδο στις 220.000 £ ετησίως. Δεν υπάρχει εταιρικός φόρος εκτός από έναν φόρο του 10% σε ορισμένες τραπεζικές δραστηριότητες, χωρίς φόρο κεφαλαιουχικών κερδών, χωρίς φόρο κληρονομιάς ή ΕΝΦΙΑ, χωρίς φόρο αγορών ή πωλήσεων, χωρίς φόρο προστιθέμενης αξίας (ΦΠΑ) και χωρίς φόρο μεταβίβασης κεφαλαίου. Το Γκέρνσεϋ δεν έχει ούτε εθνικό χρέος ούτε εξωτερικό χρέος.

Η Κεντρική Τράπεζα της Λιβύης

Από το 1551 έως το 1911 η Λιβύη διοικούνταν από την Οθωμανική Αυτοκρατορία, και από την Ιταλία από το 1911 έως το 1943 και από το 1943 έως το 1951 ήταν υπό τον στρατιωτική επικυριαρχία της Βρετανίας και της Γαλλίας. Η Κεντρική Τράπεζα της Λιβύης ιδρύθηκε το 1956 και λειτουργούσε ως τυπική κεντρική τράπεζα μέχρι το αναίμακτο πραξικόπημα της 1ης Σεπτεμβρίου του 1969.

Το πετρέλαιο εξαιρετικής ποιότητας ανακαλύφθηκε το 1959. Ωστόσο, ο βασιλιάς Idris al Mahdi as-Sanusi απέτυχε να το εκμεταλλευτεί ή να το χρησιμοποιήσει προς όφελος του λαού του, και το μεγαλύτερο μέρος των κέρδη διοχετεύονταν στα ταμεία των πετρελαϊκών εταιρειών.

Με την ανάληψη της εξουσίας το 1969 ανέλαβε ο Mu'ammarr Muhammad al- Qaddafi τον έλεγχο των περισσότερων από τις οικονομικές δραστηριότητες στη χώρα, συμπεριλαμβανομένης και της κεντρικής τράπεζας, η οποία για όλους τους πρακτικούς σκοπούς διοικούνταν ως κρατική τράπεζα. Λειτουργούσε ως ένας τραπεζίτης των ντόπιων

τραπεζιτών και ξένοι δεν επιτρεπόταν να εργαστούν. Η χρηματοδότηση των κυβερνητικών υποδομών δεν είχε *riba* (τόκο) και η Λιβύη δεν είχε ούτε εθνικό χρέος ούτε εξωτερικό. Τα συναλλαγματικά της αποθέματα ξεπέρασαν τα 54 δισεκατομμύρια δολάρια, που μπορούν να συγκριθούν με τα αποθέματα των ανεπτυγμένων χωρών όπως το Ηνωμένο Βασίλειο και ο Καναδάς, που το 2010 ήταν 50 δισεκατομμύρια λίρες και 40 δισεκατομμύρια δολάρια αντίστοιχα. Η αύξηση του ΑΕΠ κατά την περίοδο 2000-2010 ήταν 4,32% ετησίως και το επίσημο ποσοστό για τον πληθωρισμό ήταν -0,27% (<http://www.theglobaleconomy.ca/>)

Ο «Συνταγματάρχης» (ο πραγματικός του βαθμός ήταν αυτός του υπολοχαγού) Καντάφι αποκλήθηκε από τα κυρίαρχα μέσα ενημέρωσης ως ένας «τρομερός δικτάτορας και ένα τέρας που ρουφάει το αίμα» ([http://embassy-finder.com/libya in kuwait kuwait](http://embassy-finder.com/libya%20in%20kuwait%20kuwait)), αλλά η πραγματικότητα ήταν ότι με εξαίρεση την πόλη της Βεγγάζης και τα περίχωρά της, είχε την υποστήριξη του 90% του πληθυσμού. (Παρά τους αδιάκοπους βομβαρδισμούς του ΝΑΤΟ στη Λιβύη, την 1η Ιουλίου 2011, 1 εκατομμύριο κάτοικοι της Τρίπολης, μίας πόλης με πληθυσμό 2,2 εκατομμύρια, συμμετείχαν σε συγκέντρωση για την υποστήριξη Αδελφού Ηγέτη Καντάφι)

Τα ακόλουθα οφέλη που προσέφερε ο Καντάφι εξηγούν γιατί ήταν τόσο δημοφιλής:

- Δωρεάν εκπαίδευση
- Οι φοιτητές αμείβονταν με τον βασικό μισθό για το αντικείμενο που μελετούσαν
- Στους φοιτητές που σπούδαζαν στο εξωτερικό προσφέρονταν διαμονή, ένα αυτοκίνητο και 2.500 € ετησίως
- Δωρεάν ρεύμα
- Δωρεάν υγειονομική περίθαλψη

- Δωρεάν στέγαση (Δεν υπήρχαν στεγαστικά δάνεια)
- Τα νιόπαντρα ζευγάρια λάμβαναν δώρο 60.000 δηνάρια (δηλαδή 50.000 \$, γιατί \$1 = 1,20 δηνάρια τότε) από την κυβέρνηση
- Τα αυτοκίνητα πωλούνταν στο εργοστασιακό τους κόστος χωρίς τόκο
- Ιδιωτικά δάνεια χορηγήθηκαν άτοκα
- Το ψωμί κόστιζε 0.15\$ ανά καρβέλι
- Η βενζίνη κόστιζε 0,12\$ ανά λίτρο
- Μέρος των κερδών από την πώληση του πετρελαίου καταβλήθηκε απευθείας σε τραπεζικούς λογαριασμούς πολιτών
- Οι αγρότες έλαβαν δωρεάν γη, σπόρους και ζώα
- Πλήρης απασχόληση στους προσωρινά άνεργους που πληρώνονταν έναν πλήρη μισθό σαν να εργάζονταν

Μουαμάρ Καντάφι - Ένας αυστηρός μαθητής του

Ιερού

Κορανίου, ο οποίος κατάργησε κάθε μορφή τοκογλυφίας και χρησιμοποίησε την Κεντρική Τράπεζα της Λιβύης προς αποκλειστικό όφελος του Λιβυκού λαού.

Το «κράτος των μαζών» της Jamahariya του Καντάφι εξασφάλιζε ότι ο πλούτος της χώρα των 5,79 εκατομμυρίων κατοίκων κατανεμήθηκε δίκαια σε όλους τους πολίτες. Επαίτες και άστεγοι κακοποιοί δεν υπήρχαν, ενώ το προσδόκιμο ζωής στα 75 έτη ήταν το υψηλότερο στην Αφρική και 10% πάνω από τον παγκόσμιο μέσο όρο. Το ποσοστό αλφαριθμητισμού ήταν στο 82%. Σχετικά με τα ανθρώπινα δικαιώματα η Λιβύη βαθμολογήθηκε στο 61 στον Διεθνή Δείκτη Φυλακίσεων. Όσο χαμηλότερη είναι η βαθμολογία, τόσο χαμηλότερη είναι η πραγματικότητα. Η Νο. 1 θέση αυτή τη στιγμή καταλαμβάνεται από τις

Ηνωμένες Πολιτείες (πηγή: S. Goodson «The Truth About Libya», 4 Απριλίου 2011,

<http://rense.com/general/93/truth.htm>)

Ένα άλλο σημαντικό επίτευγμα, το οποίο ξεκίνησε ο Καντάφι ήταν η μετατροπή του συστήματος υδροφόρων απολιθωμάτων ψαμμίτη της Νουβίας στον Μεγάλο Ανθρωπογενή Ποταμό, που παρέχει 6.500.000 m³ γλυκού νερού καθημερινά στην Τρίπολη, στη Σύρτη και στη Βεγγάζη. Το εξαγόμενο νερό είναι δέκα φορές φθηνότερο από το αφαλατωμένο νερό. Το συνολικό κόστος των έργων, που εκτιμάται σε 25 δισεκατομμύρια δολάρια χρηματοδοτήθηκε χωρίς κανένα ξένο δάνειο.

Αν και οι κεντρικές τράπεζες της Λευκορωσίας, της Βιρμανίας, της Κούβας, του Ιράν, της Βόρειας Κορέας, του Βόρειου Σουδάν και της Συρία δεν υπάγονται στον άμεσο έλεγχο του τραπεζικού συνδικάτου των Rothschild, η Λιβύη είχε τη μοναδική κεντρική τράπεζα που λειτουργούσε σε γνήσιες κρατικά τραπεζικές γραμμές, που παρουσίαζαν τα κλασικά συμπτώματα πλήρους απασχόλησης, μηδενικού πληθωρισμού και ενός σύγχρονου εργατικού παραδείσου. Τίθεται το ερώτημα γιατί παρενέβη το NATO με πρόσχημα τις πλασματικές παραβιάσεις των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, τη λεγόμενη

ευθύνη για προστασία. Από το 1971, όταν οι Η.Π.Α εγκατέλειψαν τον χρυσό για το πετροδολάριο με τη συγκατάθεση της Σαουδικής Αραβίας, κάθε προσπάθεια εκτόπισης του δολαρίου ως το κύριο αποθεματικό νόμισμα έχει αποτραπεί και αντιμετωπιστεί με βία.

Τον Νοέμβριο του 2000 ο Σαντάμ Χουσεΐν του Ιράκ αποφάσισε ότι όλες οι πληρωμές από το πετρέλαιο στο μέλλον θα γίνονταν σε ευρώ, καθώς δεν ήθελε να χρησιμοποιεί «το νόμισμα του εχθρού» (από το περιοδικό «Time» στις 13 Νοεμβρίου του 2000). Όπως έχει ήδη αποδειχθεί, το πρόσχημα της κατοχής όπλων μαζικής καταστροφής ήταν μία σκόπιμη φάρσα και ήταν αυτή η νομισματική απόφαση που στοίχισε στον Σαντάμ Χουσεΐν τη ζωή του και την καταστροφή της χώρας του. Υπό παρόμοιες συνθήκες ο Καντάφι ανακοίνωσε το 2010 τη δημιουργία του χρυσού δηναρίου ως αντικατάσταση της εγκατάστασης όλων των ξένων συναλλαγών σε μια προτεινόμενη περιοχή άνω των 200 εκατομμυρίων ατόμων. Η Λιβύη εκείνη την εποχή διέθετε 144 τόνους χρυσού. Αυτό που προοριζόταν δεν ήταν μία επιστροφή στον χρυσό, αλλά μια νέα λογιστική μονάδα με εξαγωγές πετρελαίου και άλλων πόρων που θα πληρώνονταν σε χρυσά δηνάρια (πηγή: «Το χρυσό δηνάριο: Σώζοντας την παγκόσμια οικονομία από τον Καντάφι» <http://www.globalresearch.ca/> , στις 5 Μάϊου του 2011).

Ο Καντάφι πέρασε τα όρια και πλήρωσε το απόλυτο τίμημα.

Από το 2007 το Ιράν έχει ορίσει ότι οι πληρωμές θα γίνονται σε ευρώ. Στις 17 Φεβρουαρίου 2008 ιδρύθηκε το Ιρανικό Χρηματιστήριο Πετρελαίου προς διαπραγμάτευση πετρελαίου, πετροχημικών και φυσικού αερίου χρησιμοποιώντας κυρίως το ευρώ, του Ιρανικού ριάλ και ενός συνόλου συναλλαγμάτων εκτός του δολαρίου. Οι πρώτες αποστολές πετρελαίου στο πλαίσιο του νέου συστήματος πωλήθηκαν μέσω αυτής της αγοράς τον

Ιούλιο του 2011. Αυτό το γεγονός πρέπει να θεωρηθεί ως μια από τις κύριες αιτίες των συνεχών ισραηλινών και αμερικανικών απειλών για την εξόντωση του Ιράν.